

Tuovicast19 - Turvallisuus vedenjakajalla - Porvoon turvallisuustapahtuma 2022 LIVE

Äänitteen kesto: 53 min

Litterointimerkinnot

K1:	Haastattelija 1
K2:	Haastattelija 2
V1:	Vastaaja 1
V2:	Vastaaja 2
V3:	Vastaaja 3
sa-	sana jää kesken
(sana)	epävarmasti kuultu jakso puheessa tai epävarmasti tunnistettu puhuja
(-)	sana, josta ei ole saatu selvää
(--)	useampia sanoja, joista ei ole saatu selvää
, . ? :	kieliopin mukainen välimerkki tai alle 10 sekunnin tauko puheessa

K1: Joo, tervetuloa kaikille sekä täällä Porvoon Taidetehtaan Avanti-salissa että meidän live-striimiä katseleville. Porvoon valtakunnallinen turvallisuustapahtuma on juuri käynnistynyt, ja nyt ollaan aloittamassa meidän sisäisen turvallisuuden podcastin eli Tuovicastin ensimmäistä livelähetystä. Tää nauha tulee siis myöhemmin Spotify:hin Tuovicastin muiden jaksojen oheen ja myöskin katsottavaksi tämä video Youtubeen. Mä oon sisäministeriön asiantuntija Eeva Koivunen ja olen tuo Tuovicastin toinen juontaja. Ja Tuovicastista ehkä lyhyesti sen verran, että kyseessä on siis sisäisen turvallisuuden podcast, jota on täällä sisäministeriöstä tehty nyt 2,5 vuoden ajan. Meiän jaksoissa käsitellään laajasti sisäisen turvallisuuden eri ilmiöitä eri asiantuntijoiden kanssa. Ja tässä kohtaa passaan mun juontajaparilleni eli sisäministeriön strategiapäällikkö Ari Evwarayelle.

K2: Moikka ja huomenta kaikille sinne linjoillekin. Täällä tosiaan Taidetehtaalla ollaan jo päästy sinuiksi ja päästy tunnelmaan toivottavasti myöskin. Ja tunnelma siitä sen kuin tiivistyy. Haluan lämpimästi toivottaa tervetulleeksi meidän hyvinkin arvovaltaisen Tuovicast-live keskustelijajoukon, joka ei ehkä kovin paljoa esittelyjä kaipaa. Eli meillä on sisäministeri Krista Mikkonen, tervetuloa Krista.

V2: Kiitos.

K2: Ministeriön kansliapäällikkö Kirsi Pimiä, huomenta Kirsi ja tervetuloa.

V1: Kiitoksia kutsusta.

K2: Ja meillä jo hetki sitten täällä Taidetehtaalla puhunut kaupunginjohtaja – Porvoon kaupunginjohtaja Jukka Koivula, tervetuloa. Me voitais oikeastaan lähteä kysymällä sellaista asiaa, että tää on ainakin meillä kovin, ja tässä monen kanssa kun on keskusteltu... Ni tuntuupas kummalliselta olla nyt tämmösessä, missä on näinkin paljon ihmisiä. Et tää on aivan outoa näiden pandemiavuosien jälkeen. Miltä tuntuu nähdä paljon ihmisiä samassa paikassa?

V1: No siis upeeta. Ja siis mä katon vaan, että aika paljon ihmisiä on menny tonne takariville. Et kuitenkin ehkä haettu turvallisuutta sieltä vähän peremmältä. Mutta siis aivan upeeta, et pääsee kohtaamaan ihmisiä. Sil on valtavan iso merkitys. Et vaikka me ollaan nyt täs kaks vuotta, varmaan kaikki ollaan erilaisissa Teamseissa ja Skypeissa oltu, niin on aivan eri asia hoitaa niitä asioita etäyhteyksien kautta kun se, että tavataan ja kohdataan. Ja totta kai erilaisissa seminaareissa ja tilaisuuksissa myös se kaikki, mitä tapahtuu sen virallisen ohjelman ulkopuolella, on ihan yhtä äärimmäisen tärkeätä, että pystytään vaihtamaan ajatuksia ja kokemuksia ja saada vinkkejä toisilta. Ja sen takia nää livet...

V3: Ehkä tähän... Siis sanotaanko tällä tavalla, että varmaan se korona-aika opetti meitä kaikkia hieman ehkä psykologisesti pitämään etäisyyttä. Ja on hieno nähdä, että kuitenkin nyt sitte tämän jälkeen, niin olemme palanneet siihen vanhaan, jossa itse asiassa sillä läheisyydellä ja tuota yhteenkuuluvaisuudella muussa kuin siinä sähköisessä maailmassa nähdään iso arvo. Ja uskon nimenomaan näin kuin ministeri totesi, että kyllähän täällä muullakin kuin formaalilla tavalla olevissa tapahtumissa tapaaminen on itse asiassa se suola, joka on jäänyt puuttumaan. Ja toivon mukaan tänäänkin siihen nyt sitten päästään.

K2: Niin ainakin tällä joukolla, jotka on jo useampana vuonna olleet tässä tapahtumassa, niin ehkä semmoinen yhteinen voimakas kokemus on se, että täällä tulee niitä ituja ja ajatuksia ja ennen kaikkea sitä yhdessä tekemisen tunnelmaa. Että siihen ei oikein välttämättä pääse sieltä Teamsin yli, vaan helposti vähän kaikki tuntuu samalta, vaikka tärkeiden asioiden parissa ihan varmasti ollaan ja eletään sielläkin. Ihan käytännön asiana siis täällä livenä paikan päällä olevien osalta, ja nyt sitten nauhalla jälkeinpäin pääsette ihmettelemään et jaa, tällaista siellä oli. Eli meillä on käytössä täällä Screen.io-sovellus, joka toimii osoitteessa www.screen.io/turvallisuus. Katsotaan saadaanks me tonne vielä muikkari siitä. Ja me käynnistetään oikeastaan nyt sitten tämä, tai testataan oikeastaan tätä screen.io:ta. Tarkoituksena on siis, että teillä myös on mahdollisuus - täällä paikalla olevil on mahdollisuus osallistua keskusteluun, esittää kysymyksiä tänne Tuovicast-live -lähetykseen. Kommentoida, keskustella ja niin poispäin. Eli jos siirrytte mobiililaitteilla tai millä laitteella te olettekaan osoitteeseen screen.io/turvallisuus. Ja testataanpa sillä tavoin, että pääsitte vastaamaan muutama kysymykseen. Onks meillä ne kysymykset siellä?

K1: Eli kysymys on, että kuvaile yhdellä sanalla, että millainen tunnelma sinulla on nyt.

K2: Meillä taitaa nyt olla... Tää on tää perinteinen niskanrikkomisharjoitus. Eli täällä edessä istuvat, joudutaan katsomaan tuonne ylös. Sinne muodostuu meille sanapilveä ajatuksista yhdellä sanalla, millainen tunnelma on nyt... Turvallinen, hyvä, innostunut, jollain on viileä, aika monella on odottava, kiinnostunut, onnellinen, rauhallinen, rentoa.

K1: Aika positiivisia fiiliksiä meillä selvästi täällä salissa. Super, cool... Joo, kiva kuulla, että olette näin iloisin mielin täällä meidän kanssa.

K2: Loistavaa, jätetään sanapilvi tuonne elämään ja siirrytään ehkä seuraavan kysymyksen, johonka päästään vielä myöhemmin pureutumaan tässä tulevassa esityksessä ja sen ehkä syvempään sielunelämään. Tyypillisesti on niin, että erilaisissa turvallisuuskyselyissä, esimerkiksi meidän ministeriön turvallisuuskyselyssä kysytään kysymystä siitä, että kokeeko ihminen elämänsä turvalliseksi. Ja nyt me halutaankin teiltä kysyä ihan sama asia, eli sinne pitäisi nyt... screen.io-sovelluksesta löytyä kysymys asteikolla 1–5: koen että elämäni on turvallista, tällainen väittämä. Ja haetaan siihen tulokset. Me voidaan täällä panelisteille referoida, ettei tarvitse tuota niin ihan mahdollottoman paljoa taipua täällä näin. Eli kuinka turvalliseksi koet elämäsi asteikolla 1–5. Tää on reaaliaikaisesti kehittyvä.

K1: Melkein 70 % on tuolla tota 1–5 asteikolla kohdassa neljä, eli hyvin turvalliseksi täällä kyllä koetaan elämä. Ja loputkin on sitte yli 20 % on tuolla täysin turvalliseksi, eli tota ihan hyvin. Joo, no se on toisaalta ihan odotettavaa, kun täällä on turvallisuuden tekijöitä koko sali täynnä. Joo.

K2: Millaisia ajatuksia herättää täällä, noin 70 % toteaa et 4/5. Mistä se kertoo?

V2: Nii, siis että vaik miettii, että mitä maailmalla tapahtuu ja miten niin kuin näitä isoja muutoksia nyt tässä turvallisuusympäristössä on tapahtunut. Niin sitten kuitenkin ehkä on ymmärrettävää, tai monet kokevat silti siinä omassa elämässä aika vahvaakin turvallisuutta. Ja toisaalta myös ehkä tässä ajassa ne semmoset kaikkein oleellisimmat ja tärkeimmät asiat on ne, mistä välittää. Et tavallaan se riittää, että tulee toimeen, on läheisiä, tietää et on turvaverkko ympärillä, niin se luo sen turvallisuudentunteen. Et sit tietysti, jos lähtee kauheen laajasti ajattelemaan ja miettimään niitä suuria maailman huolia, niin silloin varmaan se turvallisuudentunnekin olisi pienempi, mutta se on tärkeä, että se lähipiiri siinä on lähellä ja pystyy sitä kautta kuitenkin tuntee olonsa turvalliseksi. Koska se on myös se tapa, millä voi sitten vaikuttaa ja vastata ja tehdä työtä sen eteen, et saadaan myös laajemmin turvallisuutta.

K1: Tota, tänä keväänä on tosiaan turvallisuuden osalta tapahtunut aika valtavasti, niinku täs on jo muutamaan otteeseen todettu. Niin millaisia ajatuksia tämä kevät

on teissä herättänyt? Suomi muun muassa jätti eilen hakemuksensa puolustusliitto Natoon. Niin millaisia ajatuksia tänä keväänä kaiken kaikkiaan?

V1: No kyllähän tää kevät tietysti on ollut maailmanlaajuisestikin hyvin poikkeuksellinen ja se, että Euroopassa on todellakin niin kun sota vuosikymmenten jälkeen käynnissä. Ja toisen maailmansodan jälkeisesti laajin pakolaiskriisi myöskin. Niin kyl tää vaikuttaa meihin. Ja kun me tiedämme, että tässä sodassa toinen osapuoli tai se hyökkääjä on nimenomaan toi meidän itäinen naapuri, niin nää vaikutukset tänne Suomen turvallisuustilanteeseen ja siihen ajatteluun, missä maailmassa ja miten me vastaamme, niin ovat muuttuneet. Ja siitä tietysti osoituksena tää eilen jätetty Nato-hakemus. Mutta tietenkin siihen liittyy sitten tämä, mistä nyt tässä on puhuttu jo moneen kertaan tämä arjen turvallisuus sitten toisena asiana. Ja se on ollut hienoa, että niistä huolista huolimatta, mitä suomalaisetkin tuntevat tästä tilanteesta, niin jollakin tavalla kuitenkin täällä se turvallisuudentunne on jo jopa ymmärtääkseni joidenkin tutkimusten mukaan vahvistunut. Ja mä uskon, että se liittyy siihen, että kun yhteinen vihollinen yhdistää, niin se tavallaan sitten myöskin vetää ihmiset yhteen ja sitä kautta se vahvistaa siten turvallisuudentunnetta, että yhdessä me olemme tässä tilanteessa ja pystymme siihen vastaamaan.

V3: Vois ehkä ottaa jonkun verran... seuraa ehkä kansainvälistäkin uutisointii ja keskustelua näistä asioista, niin täällähän on hyvin rauhallista paitsi turvallisuusalan ammattilaisten, jotka ehkä tietää ja ymmärtää siit tilannekuvasta enemmän kuin tavallinen kansa. Mutta myöskin niin kuin ihan tavallinen ihminen varmastikin... Uskon et nämä tulokset, mitkä täs äsken tuli, niin ne heijastuu hyvin pitkälti myöskin koko suomalaiseen yhteiskuntaan. Ja siinä mielessä mä luulen, että monessa muussa eurooppalaisessakin kansakunnassa, niin ehkä se... turvallisuudentunne ja ehkä voisi sanoa, jossain puhuttiin paniikista. Ei täällä mitään paniikkia ole missään, pikemminkin ehkä päinvastoin. Eli tavallaan se suomalaisen yhteiskunnan resilienssi on kyllä niin kuin korkealla tasolla. Ja jos siihen hakee jonkun selityksen, niin kyllä varmaan suomalaisen yhteiskunnan tavallaan hyvä koulutustaso ja hyvä sanotaanko medialukutaito auttaa hyvin paljon. Eli täällä nyt ei esimerkiksi informaatiovaikuttamisella ja muilla ehkä ole samanlaista maaperää kuin jossain muualla hyvinkin lähelläkin.

K1: Jos katsotaan vähän tätä kevättä laajemmalle, niin turvallisuuden kannalta kuitenkin aika paljon on tapahtunut myös ihan viime vuosina. Ja tuntuu että turvallisuus on puheenaiheena noussut ihan uudella tavalla nyt keskiöön ainakin oman elämäni aikana. Niin en muista, että siitä olisi näin paljon puhuttu. Ja tänä keväänä tää Venäjän hyökkäys Ukrainaan on varmasti myös ravistellut jokaisen meistä elämää aika perustavanlaatuisella tavalla, niin vähän peilaten tän seminaarin tai tapahtuman nimeen... Ni jos katsotaan näitä viime vuosien tapahtumiin, niin olemmeko me nyt jollain lailla kuitenkin turvallisuuden vedenjakajalla. Et ollaanks siirtymässä johonki ehkä uuteen aikakauteen turvallisuuden osalta? Ja toisaalta, onko ehkä paluuta siihen entiseen?

V2: Joo tää on hyvä kysymys, ja tietysti silloin aina kun ollaan tavallaan siinä tilanteessa, niin sitä on vaikea arvioida, että sitten jälkeinpäin näkee paremmin, että missä on ollu se muutos ja ehkä myös semmonen... Nyt puhutaan paljon, että eletään varsin historiallisia hetkiä. Ja tietysti se näkyy sitten paremmin vielä myöhemmin katsottuna, että missä ne taitokset on. Mut niinku sanoit, niin kylhän turvallisuuskysymykset jo aiemminkin on tullu hyvin vahvasti esille. Jos miettii viime vuosia, niin meil on ollu erilaisia kriisejä. Meil on ollu suuri turvapaikanhakijamäärä silloin 15-16, erilaisia konflikteja Euroopan lähialueilla, mistä pakolaiset on lähteny sitte virtaamaan Eurooppaan päin. Ilmastokriisi koko aika pahenee. Me entistä enemmän nähdään myös erilai- sen vaikutuksia, erilaisia sään ääri-ilmiöitä ja luonnon onnettomuuksia sitä kautta. Terrorismi... Siis meil on paljon ollut jo erilaista muutosta turvallisuusympäristössä, mut totta kai sit nää viimeiset tapahtumat. Sekä niin kun koronapandemia, ihan uudenlainen turvallisuusuhka, joka on tullu Suomeen asti. Siis tämmönen pandemia, mitä me ei ehkä aiemmin tiedetykään, että mitä se voi olla ja mitä se tarkoittaa. Ja nyt sitte sota Euroopassa, niin on valtavasti mullistanu tätä turvallisuusympäristöä. Ja tänä päivänä vielä vahvemmin sen ulkoisen ja sisäisen turvallisuuden yhteen kietoutuminen tietysti tuo nää turvallisuuskysymykset ihan eri tavalla myös siihen arkeen. Ja kyl mä aattelen, et varmasti kun katsotaan sitten taaksepäin, niin nää on ne vuodet missä on nähty isoja muutoksia. Ja nää turvallisuuskysymykset on ihan eri tavalla puheissa, ja myös jos miettii poliittisessa päätöksenteossa. Ja nimenomaan se peilautuu myös sinne arjen turvallisuuteen. Ja nää kaikki on entistä vahvemmin kytköksissä toisiinsa. Että se, mitä maailmalla tapahtuu, niin se heijastuu ihan sinne arkeen asti monesti. Ja sen takia tietysti nämä turvallisuuskysymykset on niin äärimmäisen tärkeitä.

K2: Niin tässä vähän tulee mieleen kuunnellessa sinua, et tässä on vähän semmoinen myöskin pitkän aikavälin kehityksen trendiä. Yksi mielenkiintoinen huomio, minkä luin joku aika sitten oli liittyy lainsäädäntövalmisteluun ja perusteluteksteihin. Ja joku oli tutkinut sitä, et kuinka usein turvallisuus-sana siellä ilmenee, ja myöskin vastaavaa tarkastelua lehdistöstä ja uutisista. Ja se taisi olla 90-luvulta asti. Ja se oli semmoinen kasvava käyrä koko ajan. Et tietyllä tavalla on myös pidempi trendi, vaikka meistä tuntuu tietysti aikalaisina, että nyt tapahtuu murroksia.

V3: Niin siis ehkä se on juuri näin, et miten esimerkiksi turvallisuusalan ammattilaiset, tai miten ministeriössä nähdään turvallisuus. Se on hiukan ehkä eri asia kuin se, miten se sitten nähdään yksittäisen kansalaisen tai lähiön asukkaan tai muun osalta. Ja uskoisin näin, että kun teema on turvallinen Suomi kaikille, niin se että totta kai nyt tämä pelkkä uutisointi ja tavallaan ne akuuttitilanne johtaa niin kuin tämmöiseen kovaan turvallisuuskysymykseen, niinku pohdintaan ihan tavallisenkin kansalaisen tasolla. Mutta sitten kuitenkin lopputuloksena, niin ne kysymykset, mitkä liittyy toimeentuloon, siihen lähiympäristön turvallisuuteen, nousee kuitenkin varmaan siinä tavallisen kansalaisen lähtökohdasta. Että nää, mitkä liittyy puolustukseen, ne on tietenkin eksistentiaalisia kysymyksiä. Mut mä luulen, että näiltä osin, niin kuin totesin, niin kansa ja me kaikki varmaan voidaan

olla siinä mielessä tyytyväisiä, et ne asiat ovat meillä kuitenkin aika hyvin. Nää varautumisasiat mietitty nämä kovat asiat. Mut et sitte pehmeämpi puoli, joka sanotaanko pidemmällä aikajänteellä kuitenkin vaikuttaa siihen arjen turvallisuuteen. Miten se toimeentulo, miten segregaaion ehkäisy, miten se ihan tavallinen kaupunkisuunnittelu toimii, niin on kuitenkin... Tai koulutie tai koulujen tasa-arvokysymykset, muut resurssikysymykset. Niin ne on ehkä sitä arjen turvallisuutta, mitä pitäisi ehkä kaiken tämän Ukrainan sodankin ohella nostaa keskusteluun.

K1: Mainitsit tuossa vähän niin kuin tämän kovan ja pehmeän turvallisuuden eron, niin tosiaan Suomihan on maailman turvallisim maa. Ja joku voisi sanoa, et siks meillä on ollut myös varaa keskittyä turvallisuustyössä sen perinteisen rikosentorjunnan, onnettomuuksien ehkäisyn ohella laajemmin turvallisuutta tuottavaan työhön esimerkiksi syrjäytymisen tai polarisaation torjuntaan. Niin onko Ukrainan tilanne palauttanut meidät jotenkin turvallisuuden kovan ytimen ääreen, tai miten te tän näette?

V1: No kyllähän se tietysti tässä nyt tuli todettuakin, niin varmaan tietyllä tapaa on. Mut juuri tämä, että nyt on nämä ensimmäiset kuukaudet käynnissä, jolloin tietenkin se huomio kiinnittyy tähän kovaan turvallisuuteen ja niihin ratkaisuihin, joita tämä meiltä edellyttää Suomessa. Ja tietysti tässä on nyt Eurooppa ja laajemminkin maailman mukana. Mutta kuten tässä tässä todettiin, niin kyllähän meidän täytyy ylläpitää se työ, mitä me ollaan tehty jo pitkällä aikavälillä ja miettiä niitä ratkaisuja ja tavallaan juuri näitä juurisyitä siihen. Meidän arjen turvallisuuden niitä riskejä... Ja ennen kaikkea mä ehkä näkisin sen, että se että me tässäkin tilanteessa pidämme kaikki ihmiset mukana täällä Suomessakin. Koska se luo sitä turvallisuutta ja vahvistaa sitä meidän turvallisuutta täällä, jolla me ikään kuin kasvatamme sitä meidän kriisinsietokykyämme sitten laajemminkin tässä tilanteessa. Ja tämä kriisinsietokyky, niin tässä oli jo monia elementtejä, miksi se Suomessa on erityisen vahvaa. Mutta mä uskon, et meil on sellasia ominaisuuksia tässä yhteiskunnassa, et me olemme ensinnäkin tietysti varautuneet monella tapaa, viranomaiset ja yksityiset tahot ja ihmisetkin mielessään. Ku meil on tietysti se meidän maamme historia, niin se on jättänyt kuitenkin sen muistijäljen osalle väestöä... Ja nuoremmille, nii ehkä se tulee muuta kautta, että me emme ole niitä kansoja, jotka joutuvat ensimmäisessä paniikkiin, ku tässä sekin mainittiin. Ja mä uskon, että tämä luo sitä pohjaa myös tulevaisuuteen.

V2: Tää on ehkä ollu sellanen yks yllättäväkin asia, tai en tiä onko yllättävä, mutta kuitenkin semmonen, joka on kiinnittänyt huomiota, että miten suomalaiset on todellakin sopeutunut näihin tilanteisiin. Et jos mietitään ensin sitä koronaa, niin hyvin nopeasti ihmiset sopeutu tilanteeseen, toimittiin viranomaisten ohjeiden mukaan. Ja nyt tietysti myös tässä tilanteessa, niin ihmiset miettii, et jaaha no nyt pitää varautua erilaisiin asioihin, no ruvetaanpa varautumaan. Mennäänpä sinne koulutukseen, mistä saa lisää tietoa. Etsin itselleni tietoa, jotta pystyn myös turvallisemmin ja luottavammin mielin tilanteeseen sopeutumaan. Ja totta kai se

meidän suuri vahvuus, se meidän vahva luottamus viranomaisten toimintaan. Niin se on varmasti yks semmonen avainkysymys ollu tässä ja auttanu suomalaisia sopeutumaan näihin erilaisiin uusiin tilanteisiin. Koska me tiedetään, että viranomaiset hoitaa asiansa hyvin. Ne on varautunu erilaisiin tilanteisiin. Heiltä saa tietoa. Ja se tieto, mitä viranomaisilta saa, on luotettavaa. Ja sen mukaan kun toimii, niin asiat ovat hyvin. Ja tämä on tietysti se valtava vahvuus, mikä suomalaisessa yhteiskunnassa on, se suomalaisten luottamus viranomaisiin. Ja mä nään, et se on ihan avainkysymys, et miten me saadaan sitä ylläpidettyä, huolehtia, että se luottamus säilyy vahvana myös tulevaisuudessa. Niin se auttaa kyllä meitä kansakuntana, erilaisia turvallisuus- tai muitakin haasteita, mitä eteen tulee niin niihin vastaamaan.

V3: Joo se on juuri näin. Ja tietenkin se, että helppo ehkä peilikuvana katsoo hiukan. Niin kuin tässä mentiin nyt yhtä jalkaa tai voisiko sanoa yhtä marssia, tai ollaan menossa nyt sitten Natoon Ruotsin kanssa. Niin tavallaan se, että ruotsalainen yhteiskunta ja suomalainen yhteiskunta... Siellä on monia samoja tekijöitä. Ja tavallaan myöskin niit huolestuttavia tekijöitä. Ja me tullaan hiukan takamatkalta. Meillä on ehkä varaa hiukan varautuu paremmin niihin asioihin, jotka siellä on kuitenkin siinä ihan arjen turvallisuudessakin. Me emme varmaan kukaan halua niitä palavia paloautoja tai poliisiautoja tai jotain muuta. Eli tavallaan et kyllä tää työ, mikä Suomessa on tehty, niin mikäänhän tällöinen varautuminen tai muu, niin tällöinen ei tapahdu hetkessä. Ja silloin ollaan yleensä myöhässä, jos ruvetaan nyt reagoimaan. Eli tavallaan se, että myöskin tämä työ on ollut äärimmäisen pitkäjänteistä. Sil on oikeastaan niinku iso merkitys. Osa siitä asiasta tulee ehkä sieltä historiasta, minkä takia näin on ymmärretty, että on järkevää tehdä. Mutta kyllä kai nyt osasy on myöskin ollut se, mitä sanoin ihan aluksi tossa, että viranomaisilta täällä on ollut aina hyvin tiivis ymmärrys toistensa tekemisestä. Eikä niin kuin isossa maailmassa, jossa jokainen menee omissa putkessaan.

K2: Me kuullaan vielä tänään aamupäivällä erittäin jännittävä ja mielenkiintoisia tuloksia liittyen luottamukseen ja turvallisuudentunteeseen, ja miten ne kulkevat käsi kädessä. Ei spoilata ehkä sitä, mutta nostitte esille semmoisen mielenkiintoisen jännitteen. Ja tämä on, minäkin olen pitkään turvallisuusalalla ollut ja tiedän että tämä jännite on. Että tehdäänkö me nyt sitten sitä kovaa turvallisuutta vai sitä, niinku Jukka-Pekka puhuit pehmeästä turvallisuudesta. Ja nyt ehkä nämä kriisit, tai tää on väite, mitä mieltä olette. Nämä kriisit on ehkä meille tietyllä tavalla opettanut sen, niinku Jukka-Pekka itse asiassa totesit, että silloin kun kriisi on päällä, niin me ei voida sitä perustaa rakentaa. Että se on tavallaan... Me voidaan reagoida niillä kyvyillä, mitä on. Mutta ehkä jollain tavalla minulle ainakin näyttäytyy niin, että erityisesti tällöisen henkisen kriisinkestävyyden ja sen luottamuksen ja toimintakyvyn ja joustokyvyn osalta. Niin se työ mitä tehdään siellä ikään kuin pehmeän turvallisuuden puolella, mitä tehdään niin kuin siellä arjessa. Niin se on se, mikä sitten kantaa. Ja me tiedetään erilaisista selvityksistä, kansalaispulsseista, tämän tyyppisistä, että ne ihmiset joilla ehkä on ollut heikot lähtökohdat tästä näkökulmasta, on myös näissä tai muista syistä ollut heikommassa asemassa. On

nimenomaan myös kriiseissä tyypillisesti haavoittuvimmassa asemassa. Mietitäänpä nyt vaikkapa disinformaatiota, niin jos minulla on heikko luottamus tai olen jollain tavalla marginaalissani. Ehkä olen todennäköisempi disinformaation uhri. Eli ehkä summa summarum, miten nykypäivän Suomessa pidetään huoli siitä, että kaikilla on tämä luottamus, mistä Krista puhuit. Et ollaan yhteisellä asialla ja saman katon alla. Meidän on ehkä siitä helppo todeta, että ollaan yhteisellä asialla, mutta ei välttämättä ehkä ihan kaikki koe, että ollaan yhteisellä asialla.

V1: No jos mä aloitan, niin tää on tosi tärkeä asia. Ja nimenomaan se, et me voidaan varmistaa, että jokaisella on se arjen turvallisuus. Se lähtee siitä. Se on sitä, et me huolehditaan, et sitä segregaatia ei tuu. Huolehditaan siitä, yhteiskunta ei polarisoidu. Huolehditaan siitä, että nimenomaan heikommassa asemassa olevat, niin erityisesti tuetaan heitä. Huolehditaan myös alueellisesti sitä, että niitä turvallisuuspalveluita on saatavilla kaikkialla. Et kyl se sieltä lähtee se luottamus sitten myös sitä kautta viranomaisiin. Ja tietysti ois tärkeätä, että meidän viranomaiset myös näyttäisivät enemmän siltä myös, mitä meidän kansa. Et meillä olis myös viranomaisissa erilaisista taustoista tulevia entistä enemmän, myös eristä etnisistä taustoista tulevia niin, että siihen kiinnitettäisiin myös huomiota. Ja kyl mä pidän äärimmäisen tärkeänä sitä, että me pystytään se luottamus ylläpitämään. Mä en ole nähnyt sitä tutkimusta, joka täällä seuraavaksi sitten esitellään. Että toivottavasti sen tulokset ovat kannustavia. Tai sit jos siellä on jotain huolestuttavaa, niin on myös mietitty, et mitkä on, että miten sitä voidaan vahvistaa. Mut että kyllä se lähtee siitä, että kaikki kokee olevansa yhteiskunnan osallisia ja saavansa turvaa, niin silloin myös sitä luottamusta rakennetaan. Ja se on ihan sama sinne, kun me mennään kovan turvallisuuden puolelle. Että kaikkien pitää kokea, että tämä maa on puolustamisen arvoinen, jos on sitten se tiukka paikka, ja mennään siihen asti. Niin ihan yhtä lailla se siellä kovan turvallisuuden puolella on tärkeätä.

K2: Eli raudan ja tinatölkkiä lisäksi tarvitaan myös muun kaltaista varautumista ja kykyä toimia.

V3: Niin minä ehkä palaan vielä siihen, että minun mielestä esimerkiksi tässä korona-aika, joka oli kuitenkin tämmöinen jonkinasteinen kriisijohtamisen testi monellakin eri tapaa. Niin mä en ollenkaan epäile, etteikö kovan turvallisuuden puolella johtamisjärjestelmä ole kunnossa. Se on varmaankin niin, ja se tulee vähän sieltä ehkä myöskin historiasta ja perinteistä eri tavalla. Mutta sitten kun tullaan tänne pehmeän turvallisuuden puolelle ehkä, jos sitä nyt voi, en tiedä, onko kovin akateeminen termi. Mutta joka tapauksessa, niin lähtökohta on, että siitä minä olen ehkä enemmän huolissani. Et mä tiedän nyt, miten tämä johtamisjärjestelmä toimii. Mut mä en tiedä, miten se toimii ensi vuoden alusta. Ja tämä on nyt ehkä sellainen yhteinen haaste. Et ainakin se pitää selvittää niin meille itsellemme kuin sitten kansalaisille, et miten tämä tulevaisuudessa toimii. Ja tämä on ehkä ollut vähän semmoinen asia, joka on jäänyt kaiken muun kiireen ohella käsittelemättä. Ja sit toinen asia on ehkä siinä johtamisjärjestelmän ja muunkin osalta sit se, että kuinka hyvin ne kaikki asiat on resursoitu. Mutta meillä on hiukan ehkä sellainen

keskustelukulttuurit, et aina kun on joku puute, niin sanotaan, et meidän täytyy nyt saada lisää rahaa ja lisähenkilöstöä. Ja tämä ei varmaan oo tulevaisuuteen myöskään turvallisuuden osalta se ratkaisu, vaan pitää ehkä miettiä jotain muuta. Ja sitten ehkä kolmantena pointtina se, mitä sanoin tuossa alussa, että ehkä se seuraava ja isompi huoli on totta kai tämä segregaaation ehkäisy. Mutta myöskin se, että maa eriytyy kovaa vauhtia. Ja sitä ei näis rakenteis välttämättä ole tunnustettu.

K1: Hei, otetaan tähän väliin pieni katsaus tonne meiän screen.ion puolelle. Eli onko meillä tullut yleisökysymyksiä? Ainakin paljon keskustelua näkyy olevan.

K2: Onko meille tullut? Siel on taulu täynnä ja kaikki ei mahdukaan.

K1: Meidän tiimiläinen Leena on luvannut nostaa sinne vielä erikseen meille kommentteja, eli siellä näkyy olevan. Öö, saaks sä Ari sieltä?

K2: Joo, mä saan täältä selvää. Elikkä oikeastaan hyppään vähän epäkronologisessa järjestyksessä, koska se aihe tuli tässä esiin. Tai mä kuvittelen, et se aihe tuli esiin. Eli miten nämä tulevat hyvinvointialueet vaikuttavat turvallisuuteen? Eli tietysti me tiedetään kaikki, että pelastustoimi ja sosiaali- ja terveystoimi siirtyy tai toimii hyvinvointialueiden puitteissa jatkossa. Mut ehkä vähän laajemmin... Miten se vaikuttaa, onko se uhka vai mahdollisuus, ja millä tavalla se ehkä on mahdollisuus jatkossa?

V1: Katsomme täällä toisiamme.

V3: Oli niin vaikea kysymys. Mä ohjaan tämän nyt ministeriöön.

K2: Jos tää olis helppoa, täällä vois istua kuka vaan. [nauraa]

K1: Ja tämän takia me tarvitaan yleisökysymyksiä.

V1: Joo, no jos mä nyt yritän jotain tähän sanoa, niin jatkakaa sitten muut. No kyllähän hyvinvointialueet, jos mietitään sen, kun sanoit, että tämän johtamisen osalta. Et näissä tämmösissä niin kuin ehkä kriiseissä, joissa on sit ehkä muut kuin turvallisuusviranomaiset niitä ykköstekijöitä. Niin kuin jos miettii tätä terveyskriisiä, koronaa tai muuta. Niin itse asiassa mä näen, että ne hyvinvointialueet jopa voi parantaa sitä johtajuutta siinä mielessä, et sitten me voidaan niin kuin... Nythän oli kunnilla jokaisella omanlaisia käytäntöjä, ja myös vastuu esimerkiksi varautumisessa terveydenhuollon puolella. Niin sit kun meillä on hyvinvointialueet, niin kuitenkin niitä maakuntia on sitten rajatumpi määrä. Että se voi tietyllä tavalla, jossain mielessä se johtaminen voi olla jopa suoraviivaisempaa. Mut kyllähän tietysti iso kysymys on se, että miten muutenkin alueellisesti ne viranomaiset toimii yhdessä. Ja miten siellä on mietitty alueellisesti myös näitä turvallisuuskysymyksiä, varautumista, ennakointia. Ja tietyllä tavalla minä näen kyllä vahvuutena suomalaisessa yhteiskunnassa sen, että meillä on myös alueellisesti hyvin vahvaa

yhteistyötä. Ja osittain myös ihan siitä, että meitä on vähän, niin ihmiset tuntevat toisensa, niin se helpottaa myös monella tavalla sitten erilaisiin kriisitilanteisiin ja uudenlaisiin poikkeustilanteisiin vastaamista. Ja mä näen, että ne hyvinvointialueet tietyllä tavalla kuntien sijaan on sitten isompi alue, niin sieltä voi tulla paljon hyötyjäkin. Mutta varmasti varsinkin tässä muutosvaiheessa, niin siinä menee hetki ennen kuin se saadaan sitten pyörimään. Ja tietysti se, että nyt sitten pelastustoimi tulee sinne sotien kanssa samaan, niin näen siinä kyllä paljon mahdollisuuksia ja vahvuuksia, joita kannattaa hyödyntää. Ja meillä on jo jotain alueita, missä tää on toiminu jo. Esimerkiksi Pohjois-Karjalasta, josta itse tuun Joensuusta, niin nyt ois tosi tärkeä, että näitä hyviä käytäntöjä sitten levitetään niille alueille, missä vasta ollaan muodostamassa uusia hyvinvointialueita. Tunnistan kyllä sen, että varmaan Uudellamaalla varsinkin se haaste on sitten omanlaisensa, kun täällä sitten vielä pilkotaan niitä eri tavalla kuin sen maakunnan laajuisesti, kun meillä on joitain toimijoita, jotka on kuitenkin maakunnan laajuisia. Mutta uskon, että tästäkin haasteesta kyllä selvitään, mutta varmasti se vaatii opettelua.

K2: Eikö siinä voisi myös ajatella sillä tavoin, että jos me mietitään meidän erilaisia turvallisuushaasteita, mistä me jo vähän puhuttiin, luottamus ja niin poispäin, mitkä on sekä arjessa että kriisissä. Niin osa kai tämän uudistuksen tarkoitusta on kuitenkin purkaa eriarvoisuutta hyvinvoinnissa ja terveydessä, jolloin meillä on oletettavissa myönteisiä vaikutuksia myös turvallisuuden näkökulmasta. Että tää on tietyllä tavalla tosi iso mahdollisuus, kun meillä turvallisuustoimia ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimia on nyt tietyllä tavalla aika isoina organisaationa saman saman katon alla.

V3: Tietenkin se pitää ymmärtää, että se paradigma myöskin muuttuu täs nyt ihan kokonaisuudessaan. Eli kun ollaan ajateltu, että ollaan oltu vahvan kunnallisen itsehallinnon sisässä. Ja mä väitän, että ehkä noin kaupunkikokoluokassa, niin niitten synergioitten löytäminen on ollut jo tässä hetkessä. Että tapahtuuko nämä nyt sitten Suomen hyvin heterogeenisen kuntakentän koko laajuudelta, niin se on se iso kysymys. Mutta ehkä niin kuin näen sen, ja josta on kanssa ehkä vähän turhankin vähän keskusteltu on se, että kyllähän tämä varmastikin erityisesti sinne sosiaali- ja terveysministeriön mutta myöskin varmaan SM:n ohjauksen suhteen tulee olemaan aivan erilainen haaste. Eli tavallaan, et miten vahvasti siellä on sitten käytännön kokemusta resurssia ohjata, itse asiassa johtaa. Koska nythän tämä johtamisjärjestelmä myöskin muuttuu näiltä osin kaiketi huomattavan paljon enemmän ehkä valtiojohtoiseksi, kun tämä nykyinen järjestelmä. Ja miten tähän on niin kuin resursseja ja ajatuksia ja osaamista ja muuta, niin se varmaan vaatii myöskin tässä. Tarkoitan, että teillä on tietenkin, mutta tuota noin, ja onko kaikenlainen, se on sitten toinen juttu.

V2: Mä voin ehkä ihan lyhyesti tota jatkaa tosta vaan... Nostit nämä resurssit esille. Et tietenkin tässä hyvinvointialueuudistuksessani on ensin ne alueelliset resurssit, mitä siellä on. Mutta että nostit esille tän johtamisen ja sen, mitä ministeriöissä sitten on ja muuta, niin kyllähän tämä huolta aiheuttaa siis kaiken kaikkiaan. Tiedetään,

että ne alueellisestikin ne resurssit, mitä sinne on saatu, niin on tavallaan kuitenkin rajalliset. Ja siihen sisältyy riskejä. Mut myöskin tää meidän johtaminen, että kyllä me kokoajan käydään semmoset edelleenkin vääntöä siitä, että se tarve, mitä me olemme arvioineet, että se johtaminen edellyttäisi, niin me emme saa niitä resursseja. Ja tää niin kuin makaa nyt niitten vähien tekijöiden harteilla. Ja minä toivon, että edelleenkin sillä, mikä on se yksi suomalainen vahvuus tämä viranomaisten välinen vahva yhteistyö. Niin me tällä pystytään kuitenkin paikkaamaan ehkä sitä tarvetta, että me emme saa niitä lukuisia joukkoja sinne johtamiseen, mut kyl tässä eletään niin kuin haastavia aikoja. Ja uskon, niin kuin säkin totesit, että ensi vuonna sitten alussa nähdään, että onnistuuko tämä lähtö niin mallikkaasti, kun on suunniteltu vai joudummeko me sitten korjausliikkeisiin nopeasti.

V3: Ehkä hyvä vielä huomio, että aika paljon tänä päivänä, olkoot se sitten tästä asiasta kysymys tai monesta muusta asiasta kysymys. Niin luodaan toiveita siitä, että tietojärjestelmät tulevat hoitamaan nämä asiat. Niin eivät ne hoida, vaan kyllä lähtökohta on... Se vaatii edelleenkin sitä ihmistä siellä ja sitä keskustelua ja luottamusta ja muuta. Mut erityisesti sitä johtamisvalmiutta. Eli tässä kohtaa tietenkä, kun eletään vähän kädestä suuhun ja sen takia tämä siinä arjen turvallisuudessa on vähän pelottaa, koska aikataulut on aika kriittisiä, ja väkeä on ehkä vähän turhan vähän. Ja tietojärjestelmiin luotetaan, ehkä niitten kautta saavutettavaan hyötyyn vähän ehkä turhan paljon, ainakin omasta näkökulmastani. Niin aika monta monta samanaikaista haastetta.

K2: Ei päästetä keskustelua hallinnon jäsenten väliseen. [nauraa] Eli tiedän, että tämä on monelle meille täällä läsnä olevalle totta kai tärkeä kysymys, kun puhutaan resursseista, johtamisesta ja niiden käytännön kysymysten ratkomisesta. Mutta oikeastaan tästä tulee loistava aasinsilta toiseen kysymykseen. Täällä on siis pilvin pimein loistavia kysymyksiä, mitä olen tässä tässä seurailutkin. Mutta tuolta nostoista tulee esiin ehkä kysymys siitä, käytetäänkö esimerkiksi elinkeinoelämän ja kolmannen sektorin resursseja... Tai emmä tiedä onks käyttäminen oikea sana... Mut hyödynnetäänkö, tunnistetaanko me, et onko meillä piilossa olevia resursseja, joita ei ehkä osata yhteiskunnallisesti hyödyntää, koska me emme puhu samaa kieltä, koska me puhumme hallintoa täällä edessä ja he puhuvat ihmistä tai järjestöä tai bisnestä. Tämä on haaste, onko näin?

V2: Mä uskon, että siinä olisi paljon paljon enemmän tehtävissä. Että meidän pitäisi paljon paremmin pystyä hyödyntämään sitä kansalaisjärjestöjen osaamista, kykyä, halua toimia, ja myös yritysten. Ja niin kuin usein alueellisesti sekin yhteistyö saattaa toimia paremmin, kun mietitään valtakunnallisesti. Mutta tää on selvästi sellainen, mihin tulisi kiinnittää huomiota. Ja nyt esimerkiksi tässä Ukrainan sotapakolaisia vastaanottotilanteessa, niin eihän me oltais selvitty pelkät viranomaiset tästä valtavasta urakasta. Että järjestöt on ollut tässä aivan korvaamattomana tukena. Ja kansalaisyhteiskunta kaiken kaikkiaan, koska tässä on myös toiminut ihmiset paljon ihan ilman edes mitään järjestöä, vaan et lähtenyt itse auttamaan. Ja se,

että miten me huolehditaan, että se vuoropuhelu sitten viranomaisten, järjestöjen, yritysten, jotka tässä tilanteessa on monet ollu aktiivisia kuntakentän kanssa. Et on sujuvaa, ja niin että me todellakin yhdessä saamme enemmän aikaan niin, että ei tule sitten kiistoja siinä keskenään ja ei tulla toinen toisten tontille tai haitata toisten tekemistä. Mutta et tässä olisi paljon mahdollisuuksia, kuin sanoit tästä resurssitarpeista, että aina kun aina kun tarvitaan jotain ja on ongelma, niin halutaan lisää resursseja, rahaa ja henkilöstöä, niin meidän pitäisi paremmin miettiä, et mitä niillä on olemassa olevilla saatais jo aikaseks. Ja hyödyntää sit myös näitä muita tekijöitä ja sen yhteistyön avulla saada myös enemmän aikaan.

V3: Joo kyllä mä uskon itse tohon, että nythän on tän Ukrainan kriisin aikana varmaan nähty ainakin julkisuudesta on voinut päätellä, että nimenomaan ihmisten halu auttaa ja tavallaan liittyminen erilaisiin yhdistyksiin, järjestöihin, muihin on ollut huomattavasti laajempaa, kuin mitä se on ehkä tavallisessa tilanteessa ollut. Eli tavallaan kyllä siellä on taustalla paljon semmoista halua sitten vaikuttaa, jos ne insenttiivit vaan on oikeita, ja ne on juuri siihen aikaan. Et miten eri julkisen hallinnon organisaatiotkin voi tätä tukea ja kanavoida sitä sitten oikein. Että se on varmaan tullut selkeeksi, että kaikki halua auttaa, mutta sitten kun kaikki halua auttaa hiukan omilla ehdoillaan ja eri tavoin, niin se voi johtaa sitten haasteisiin. Että jollain tavalla sitäkin pitäisi johtaa.

K1: Niin, miten tästä eteenpäin? Millaisia konkreettisia toimia meidän tulisi turvallisuuden edistämiseksi tehdä valtakunnallisesti ja kuntatasolla?

V1: Jos mä vaikka jatkan tästä tästä edellisestä, niin musta tää keskustelu siitä, että käytämmekö me niitä resursseja, joita meillä koko yhteiskunnassa on. Että siinä on sitten järjestöt ja yrityselämän ja yksittäiset ihmiset mukana meidän viranomaisten lisäksi, niin minusta tämä on kuitenkin sellainen suomalaisen yhteiskunnan vahvuus. Että jos ajatellaan nyt tähän tilanteeseen, niin tässä varautumisessa, niin meillähän on tämä vahva huoltovarmuuden perinne, joka nojaa kuitenkin siihen, että toimijoita ovat kaikki siltä osin. Ja se on näkynyt nyt myös tässä tilanteessa vahvasti. Ja se on sellainen varmasti, minkä varaan meidän on hyvä turvata myös tulevaisuudessa. Ja ehkä, kun me suomalaiset aina tupataan piiskaamaan itseämme ja kritisoimaan ja aliarvioimaan, niin tässä meillä on kyllä ehkä sellaista, mitä monessa muussa maassa ei ole. Että me tiedetään minkälainen hallinto on sitten monissa Euroopan maissakin, ja kuinka siellä ei todellakaan tehdä mitään yhteistyötä minkään muun tahon kanssa. Että kyl mä uskon siihen yhteistyöhön, sitten edelleenkin siihen vahvaan ennaltaehkäisyyn. Eli monet näistä turvallisuuden riskeistä, joita tässäkin keskustelussa on noussut esille, niin niitä pystyttäisiin kuitenkin halvemmalla ja parhaiten torjumaan sillä ennaltaehkäisevällä työllä. Ja tällaisessa kriisitilanteessa, jossa me tietysti joudumme olemaan nyt hyvin valmistautuneita ja varautuneita reagoimaan nopeasti, niin silti meidän pitäisi ja kannattaisi jatkaa samalla sitä ennaltaehkäisevää työtä. Ja sitä kautta sitten vähentää tulevaisuudessa näitä riskejä. Ja ennen kaikkea mä ainakin nostaisin tässä myös esille sitten vielä tämän edelleen tän kaikkien mukana pitämisen ja huomioimisen. Sen että meidän kaikkien

turvallisuus on erilaista ja se pitää ottaa huomioon myös tässä meidän viranomaisten tekemässä työssä.

V3: Kyl mä vielä tuohon yrityksiin, niin sillä kokemuksella, mitä minulla on suomalaisista ja porvoolaisista ja alueen yrityksistä, niin kyllähän se sitoutuminen nimenomaan turvallisuusasioihin. Ja nimenomaan semmoinen tietynlainen yhteiskuntavastuu... Silloin kun puhutaan turvallisuusasioista, on todella korkealla tasolla. Jos mennään taas jonnekin muualle maailmaan, eikä tarvi edes kovin kauas mennä niin, jos ison yrityksen toimitusjohtajalle sanoo, että osallistut nyt kolmen viikon maanpuolustuskurssille, niin se voi olla, että ei tuota noin ihan helposti aukea tie tai edes tuota noin viikon kurssille. Eli tavallaan kyl tää on aika hyvin sisäistetty kuitenkin väittäisin suomalaisen yritysjohdon osalta. Et vaikka yrityksen tehtävä on totta kai ihan tehdä sitä bisnestä ja tehdä sitä tulosta, mutta sitten kuitenkin se yhteiskuntavastuu on aika vahva näissä asioissa.

K2: Niin voisi ehkä jopa ajatella, että ei kovin montaa ehkä kaninloikkaa tarvitse ajatuksellisesti tehdä. Et kun mietitään et yritykset ovat siirtymässä vastuullisuusraportointiin samalla kun kerrotaan se tase, että paljonko jäi vuoden jälkeen, niin kerrotaan muuten myös se co2-jalanjälkiä, ehkä se biodiversiteetti... Mutta kerrotaan myös yhä enemmän kuinka paljon me ollaan työllistetty ihmisiä, kuinka paljon me ollaan vaikutettu vaikkapa joidenkin vähemmistöjen asemaan tai sukupuolten väliseen tasa-arvoon ja niin pois päin. Niin minun mielestäni ei kovin monen kaninloikan päässä ole se, et itse asiassa olemme luoneet myös turvallista paikallisyhteisöä siellä, missä me ollaan toimittu, kun me ollaan rakennettu tota sosiaalista kestävyyttä. Et tavallaan, että siellä ehkä halusimme tai emme tai suunnittelimme tai emme, niin yritykset on on mukana, erityisesti kestävästi johdetut yritykset tällä hetkellä on mukana siellä arjessakin tuottamasta sitä turvallisuutta.

K1: Joo, otetaan tähän väliin hei vielä toinen screen.io-kysymyskatsaus. Eli tota...

K2: Voi kun olisi joitakin kysymyksiä. [nauraa]

K1: Joo, [naurahtaa] niukkuutta jaetaan. Johtamisjärjestelmä lastensuojelussa ja nuorisorikollisuudessa, kenen vastuulla kehittää valtakunnallisesti?

K2: Kysymyksellä varmaan tarkoitetaan ehkä sitten, että miten tuota... Tai itse tulkitsen niin, että kenen tulisi ehkä tarttua ja kehittää valtakunnallisesti sitä, että nuorisorikollisuutta pystytään ehkäisemään. Onko se lastensuojelussa ja miten se lastensuojelun johtamisjärjestelmä, onko se poliisin asia vai kenen asia se on.

V1: No, kyllähän se on tavallaan kaikkien asia. Ja tässäkin tietysti se ennaltaehkäisevä työ on ihan niinku avainasemassa. Ja se ankkuritoiminta, mitä meillä on tehty, niin sehän on hyvä esimerkki siitä, et miten moni moniviranomaisyhteistyöllä saadaan tuloksia aikaan. Ja mä näen, et siinä pitää

vastuuttaa kaikki toiminta. Et tietysti sitten, jos mennään lastensuojeluun asti, niin sit ollaan jo aika pitkällä. Mutta sit meidän täytyis entistä paremmin miettiä myös niitä keinoja, että sen ennaltaehkäisevän työn lisäksi, niin miten me pystyttäisiin sitten vielä siinä vaiheessakin tarttua ja puuttua ja saada nuoret pois sieltä rikollisuuden polulta, kun ollaan jo vakavissa tilanteissa. Ja ehkä niissäkin tapauksissa, missä se ennalta ehkäisevä työ ei ole tuottanut tulosta, vaikka on oltu mukana vaikka ankkuritoiminnassa tai muussa niin kuin jo sen koko ajan, mutta silti on jouduttu sinne rikolliseen toimintaan ja rikollisiin jengeihin tai muihin. Et miten me pystyttäisiin jotenkin sit siinä kohtaa vielä... Mitä työkaluja ja välineitä olisi siinä kohtaa vielä puuttua ja jotenkin saada katkaistua se tilanne ja suunnattua uusiin vaihtoehtoihin. Et kyl tää on ihan kaikkien yhteinen työ, mutta että itse kyllä kans korostan sitä, et sit jos ollaan jo siellä pitkällä, niin olla liian myöhässä. Et pitää tehdä ja panostaa nimenomaan se ennaltaehkäisevään, mut sit pitäis viel löytää niitä keinoja paremmin siihen, että miten vielä puututaan niihin tilanteisiin ja katkaistaan se kierre.

V3: Mä ehkä sanoisin tähän, että yritin nopeasti laskee vanhana byrokraattina, että kuinka monta organisaatioo täs on, ja minä päädyin moneen kymmeneen heti lähtökohtaisesti. Eli tämä on tietenkin se että...

K2: Onks se ongelma?

V3: No totta kai se on ongelma, koska silloin... Kyllä meidän nyt täytyy olla kuitenkin rehellisiä, et vaikka me tehdään Suomessa, tosiaan monta kertaa todettu hyvää yhteistyötä. Mut organisaatoraja on organisaatoraja. Ja valitettavasti niin kuin byrokratiassa yleensä tapahtuu, niin raha rupeaa jossain vaiheessa ohjaamaan, eli sitä optimoidaan sitä omaa rahaa sen käyttöön muuta. Ja silloin kun, ehkä jos tällöinen asia, joka on nyt selkeästi tunnistettu. Niin siellä tavallaan se, että se on niin sektoroitunutta kuitenkin, niin se vaatii niil ihmisiltä hirveästi. Koska se organisaatio tai organisaatiot eivät välttämättä itsessään tue sitä yhteistyön tekemistä, vaan se riippuu vähän niist ihmisistä. Mutta onneksi me suomalaiset ollaan fiksui täs. Ehkä sellainen yksittäinen asia on, että jos nyt halutaan nimenomaan sitä preventiota, eli nämähän on sitten tosiaan niin kuin poliisi ja lastensuojelu on mukana, niin sitten ollaan jo myöhässä. Että tavallaan se varhaiskasvatus on oikeastaan se, missä sitten jo hyvin pitkälti pystytään arvioimaan paljon. Ja tässä tullaan sitten tietenkin siihen tietojärjestelmään ja kuka saa tietää ja mitä saa tietää, ja kenelle sitä tietoa annetaan. Ja siellä on ehkä sit sellaisia, jotka pystyttäisiin ehkä lainsäädännöllisestikin vähän ehkä pureksimaan eri tavalla. Että pitäisikö kuitenkin sitten se kynnys tietojen jakamiseen myöskin näissä tulevissa organisaatioissa olla vähän paremmalla tasolla. Tää sama koskee vaik nuorisotyötä tai jotain muuta.

K1: Joo, tota kello juoksee. Ja tota pitäisikö meidän kysyä meidän Tuovicastin perinteinen viimeinen kysymys. Haluatko Ari ottaa kunnian?

K2: Onko se..? [nauraa]

K1: Se on yleensä aina Ari, joka meidän jakson viimeisen kysymyksen kysyy.

K2: Okei, meidän täytyykin rikkoa tämä kaava vielä tulevaisuudessa. Joo, eli me ollaan kysytty perinteisesti viimeinen kysymys, jossa olemme kaikkiaan kehottaneet tarkastelemaan asiaa ihan omana itsenään. Eli hetkiksi saa laittaa sen virkaroolin tai tehtävän pois sinne sivuun. Ja ollaan kysytty, että jos sinulla olisi taikasauva ja pystyisit yhden asian tekemään Suomen tai lähiympäristön turvallisuuden parantamiseksi, niin mikä tämä yksi asia olisi? Me voidaan mennä täältä vaikka viuhkana, Kirsi saa miettiä pisimpään.

V3: Ja yks asia, mitä pitäisi... Ehkä mä lähtisin siitä, että miten tosiaan tämän viimeisen kysymyksen siivittämänä, niin miten tavallaan siihen lasten ja nuorten turvallisuuteen pystyttäisiin enemmän panostamaan. Koska sieltä ne ongelmat ja haasteet mutta erityisesti ne mahdollisuudet tulee niin kuin generoitumaan. Ja me tiedetään kaikki, että esimerkiksi työvoimakysymys tulee olemaan ihan akuutti. Et meillä ei ole varaa vaan yksinkertaisesti kymmentä tai 15:tä tai 20 %:a työvoimasta syrjäyttää. Eli se on siinä mielessä jo yhteiskunnan kokonaistoimivuuden kannalta ihan eksistentiaalinen kysymys, että me saadaan kaikki voimat käyttöön pienenä kansakuntana. Että ehkä se lasten ja nuorten... Miten se pystytään tavallaan... Se määrä, joka syrjäytyy, pitämään mahdollisimman pienenä.

V2: Joo, itse asiassa...

V3: En kai mä vienyt sun...

V2: Veit, koska me saatiin tää kysymys ennakkoon, että mikä olis tää taikasauvakysymys ja nyt sä niinku kerroit sen, että mitä mä mietin. Et mä lähtisin kans siihen, siis sen eriarvoisuuden vähentämiseen ja syrjäytymisen estämiseen. Et siinä jos me onnistutaan, niin silloin me onnistutaan paljossa. Koska se on se, josta sitten kuitenkin se turvattomuus kasvaa. Ja sieltä myös niitä turvallisuuden heikentäjät syntyvät. Ja siitä tulee myös tämä kysymys siitä, että miten me saadaan kaikki pidettyä mukana. Ja ihan siis yhteiskunnassa, mutta se on myös meidän niin kun työllisyyden näkökulmasta äärimmäisen tärkeä kysymys, että meillä ei ole tilannetta, että me jo siinä elämän alkupolulla osa tipautetaan pois. Ja sen takia tämä eriarvoisuuden vähentäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen on ne avainkysymykset.

K2: Kirsillä on vielä vähemmän vaihtoehtoja.

V1: Niin mä juuri ajattelin, että sä sanot, et mulla on pisimpään aikaa miettiä, mutta vaihtoehdot tiedän jo edeltä. Eli mä olin etukäteen, kun mä oon Tuovicastissa aikaisemminkin vierailut, niin mä olin valmistautunut tähän ja mulla oli kolme vaihtoehtoa ja tässä on nyt osa mennyt jo siitä. Mutta mä ehkä jatkaisin tästä vielä

semmoisena, että mä ajattelisin, et ku meil on tää eriarvoistuminen nyt sit niinku poistettu jo. Ja lasten ja nuorten asemaan on kiinnitetty erityisesti huomiota. Niin mä vielä vielä jatkaisin ja täydentäisin ehkä sitä sillä, et jos voisi vaikuttaa, niin olisi se, että et me hyväksyttäisiin toisemme sellaisina kun me olemme. Me olemme kaikki erilaisia ihmisiä ja silti me haluaisimme elää yhdessä rauhanomaisesti. Eli tämä tarkoittaa ehkä vähän sen polarisaation, joka nyt viime vuosina on erityisesti vahvistanu, niin se pienentyisi ja häviäisi, ja me olisimme jollakin tavalla sitten suvaitsevaisempia ja haluaisimme elää tässä erilaisten ihmisten joukossa.

K2: Aika loistavia taikasauvan iskuja kyllä.

K1: Kyllä, nyt saatiin...

V3: Olisi pitänyt pyytää rahaa nähtävästi.

K2: Kyllä.

V1: Se oli se organisaatio (-) [51:07], mikä piti jättää pois.

K1: Tota hei, aivan mahtavaa. Kiitos sisäministeri Krista Mikkonen, kansliapäällikkö Kirsi Pimiä ja Porvoon kaupunginjohtaja Jukka-Pekka Ujula tästä keskustelusta ja siitä, että jaoitte ajatuksia näistä ajankohtaisista teemoista. Meidän ensimmäinen Tuovicast live on tulossa päätökseen ja jatketaan seminaarin ohjelmalla, eli tässä kohtaa kiitän myös meidän livestriimiä kuunnelleita ja katselleita henkilöitä. Ja erityisesti haluan kiittää meidän osallistujia. Meillä on ollut aivan valtavan paljon kysymyksiä ja olisimme varmasti voineet jutella tässä vielä tuntikaupalla, mutta ennen kuin kutsutaan seuraava puhuja lavalle, niin me halutaan vielä Arin kanssa toivottaa teille oikein antoisaa valtakunnallista turvallisuustapahtumaa ja viisautta ja jaksamista tärkeään työhön.

V2: Kiitos.

V1: Kiitos.